

Ballerup Lærereforening

Danmarks Lærereforening - kreds 21

Ballerup, den 17. august 2021

Ballerup Kommune

Att: Børne- og skoleudvalget & Kommunalbestyrelsen

Høringssvar vedrørende 'implementeringen af øvrige delelementer i "National aftale om håndtering af faglige udfordringer hos elever i grundskolen og på ungdoms- og voksenuddannelser" i Ballerup Kommune.

Tak for det tilsendte materiale, som vi har læst med stor interesse.

Vores bemærkninger til aftalens delelement 1: Mulighed for ikke at udarbejde elevplaner

Sidste år udgav en enig rådgivningsgruppe deres rapport med anbefalinger om forenkling af elevplanen i folkeskolen. Gruppens anbefalinger bygger på EVA's evalueringsrapport af samme, der gav en sønderlemmende kritik af de nuværende elevplaner.

I Ballerup Lærereforening vil vi lægge os tæt op ad disse rapporters anbefalinger i forbindelse med muligheden for frisættelse fra elevplanskravet i skoleåret 2021/22.

Elevplanen fungerer ikke

Helt grundlæggende, så fungerer elevplanerne ikke. For mange formål skal indfries. Elevplanen skal være et redskab for:

- 1) lærernes arbejde med at differentiere undervisningen og samarbejde med eleverne om at fastsætte mål
- 2) at understøtte lærernes arbejde med løbende at evaluere elevernes udbytte af undervisningen og
- 3) at styrke skole-hjem-samarbejdet.

At samle disse tre vigtige elementer i en digital, dynamisk, systematiseret elevplan er at gabe over for meget og skaber tvivl om, hvem målgruppen egentlig er. Er det forældre, lærere eller elever? Denne grundlæggende udfordring fører til, at hverken forældre, elever eller lærere oplever ejerskab til elevplanen i sin nuværende form.

Derudover skal alt for mange fag levere information til elevplanen, der som en følge heraf, opleves som uoverskuelig og meget lang. Af samme grund har elevplanen en social slagside, der betyder, at mange forældre har svært ved at afkode elevplanen og dermed udelukkes fra denne del af skole/hjem-samarbejdet.

Efterspørgslen efter elevplanen fra forældreside opleves som meget lav og den generelle oplevelse er, at de fleste forældre ikke har læst den inden skole/hjem-samtalen.

Undersøgelsen fortæller, at lærere på almenområdet i gennemsnit bruger 18 min. pr. elevplan og enkelte lærere skal på grund af de omfattende elevplanskrav levere over 200 elevplaner. I den sammenhæng kan det ikke undre, at mange har svært ved at finde det meningsfulde denne opgave.

Og så har vi slet ikke nævnt alle de tekniske udfordringer, der stadig er med at kombinere læringsplatformen Meebook med elevplanskravene.

Lokalt samarbejde

I Ballerup Lærereforening har vi i samarbejde med Ballerup Kommune udviklet et samarbejde omkring en lokal løsning ift. ovenstående udfordringer og har inddelt elevplanskravet i 3 forskellige kategorier, hvor kravene er størst til hovedfagene dansk, matematik og engelsk og mindre til de andre fag.

Vi kan dog konstatere, at lovgivningens bindinger stadig er af en sådan karakter, at det begrænser muligheden for at gribe elevplanen an på en måde, så den opleves som værdifuld for alle parter.

Anbefaling for skoleåret 2021/22

Lovgivningen om hvad, der skal komme efter den nuværende elevplanslov har været udskudt flere gange og vi venter stadig på, at den bliver skrevet færdig, men derfor behøver vi ikke at vente endnu et skoleår. Den kommende lovgivning vil utvivlsomt bygge på; frisætningen fra elevplanskravet i kommende skoleår, evalueringsrapporten fra EVA og ekspertgruppens anbefalinger, der alle peger i samme retning, som vi ønsker for kommende skoleår:.

Elevplanen skal understøtte og kvalificere samarbejdet om den enkelte elevs alsidige faglige udvikling og trivsel. I den forbindelse anbefaler vi i Ballerup Lærereforening at:

- Elevplanens primære formål er at styrke skole/hjem-samarbejdet.
- Elevplanskravet begrænses til hovedfagene dansk, engelsk og matematik samt få væsentlige fokusområder, som måtte være relevant at fremhæve for den enkelte elev.
- Fokuspunkterne skal være "fælles", idet det er vigtigt, at det ikke er fokuspunkter, som eleven alene skal følge op på, men fokuspunkter som både lærere, elev og forældre spiller en rolle i at omsætte til handling.
- Dialogen mellem skole og hjem om fokuspunkterne skal tilrettelægges, så den giver mening for både skole og hjem. Af samme grund anbefaler vi, at skolerne arbejder videre med udviklingen af en feedbackkultur, hvor strukturen omkring elevplanen er et vigtigt delelement. En sådan struktur understøttes bedst af prioriteret tid til elevsamtaler op til skole/hjem-samtalerne.
- Ydermere anbefaler vi, at skolerne i deres arbejde med fag og fokuspunkter som udgangspunkt har fokus på elevernes potentialer, ressourcer og udviklingsmuligheder. Det er vigtigt, at fokuspunkterne og dialogen herom ikke fremmer et mangelsyn på eleverne. Fokuspunkterne skal være tydelige samt lette og

realistiske at afkode for alle elever og forældre, så ingen afkobles, fordi de har vanskeligt ved at aflæse skolens sprog og koder.

Eftersom tiden er knap ift. implementering, ønsker vi, for nuværende, ikke at påbegynde et omfattende udviklingsarbejde omkring elevplaner. Af samme grund anvender vi fortsat Meebook som platform indtil den ny lovgivning er på plads, men hvor de nuværende formkrav erstattes af ovenstående anbefalinger.

På de enkelte skoler ligger der en forpligtigelse for lærere og ledelse til at aftale gode løsninger, der tager hensyn til ovenstående i det kommende skoleår.

På specialområdet er der i forvejen et omfattende skriftligt arbejde forbundet med revideringer og elevudviklingsplaner. Kombineret med det mere omfattende skole/hjem-samarbejde, der er på det specialiserede område, så bør den fælles forståelse være, at her lever man til fulde op til de anbefalinger, som vi er enige om på det almene område.

Vores bemærkninger til aftalens delelement 2: Muligheden for ikke at udarbejde kvalitetsrapporter:

Drop kvalitetsrapporten!

Kvalitetsrapporten er opfundet i en tid, hvor styring på tal og benchmarks mellem kommuner med henblik på effektivisering og optimering blev set som et af svarene på folkeskolens faglige udfordringer. De Nationale Test, som blev indført samtidig, skulle være hjørnestenen i selvsamme rapport. Med tiden er kvalitetsrapporterne kun vokset i omfang og bliver i dag anvendt til afrapportering og diskussion i Ballerups skolebestyrelser og som baggrundspapir for distriktsledernes samtaler med skolechef om anerkendelser og anbefalinger samt rapportering til politikere.

Kvalitetsrapporten er ledelsens dokument og dermed også ledelsens udlægning af, hvordan det er gået med skolens indsatsområder, hvordan de analyserer data og hvilke indsatsområder, der skal være fremadrettet.

Vi har mere end en gang oplevet, at det beskrevne har været svært at genkende og man kan på den baggrund godt diskutere, hvor meget kvalitet der egentlig er i vores kvalitetsrapporter.

Ydermere peger forskningen på, at når data som karakterer og Nationale Test vægtes, så får det meget nemt en styrende funktion på skolen, hvilket er et billede, vi sagtens kan genkende. Det har den uheldige effekt, at lærere, der ellers ville have turde at eksperimentere med anderledes undervisning holder sig til det sikre, og forbereder eleverne til test og prøver, som de forventes at måtte se ud. Dette skaber en overfladelæring, hvor de dygtige elever lærer, hvad der giver point til eksamen, mens mange også rammes af psykiske udfordringer grundet det omsiggribende præstationsfokus.

Ballerup Kommune har forsøgt at imødegå dette præstationsfokus ved at sætte "Bløde Mål" på som krav, men det er vores klare opfattelse, at selvom der har været gode processer omkring dette på flere skoler, så trumfer de hårde data.

Kvalitetsrapporten er langt fra det eneste element i en tid med præstationsorientering, men det er dog et omfattende styringsdokument, hvor man ovenikøbet godt kan sætte spørgsmålstejn ved de grundlæggende data i rapporten. For hvor præcise er de Nationale Test egentlig og hvor objektive er karakterer, når det kommer til stykket?

I den nuværende lovgivning om kvalitetsrapporten er der i forvejen mulighed for at lave den hvert andet år, men måske kommer der også her ny lovgivning, hvilket er endnu et argument for, at det kan give god mening at droppe den i indeværende skoleår.

Vi mener, at vi bør have en grundlæggende drøftelse i kommunen om, hvad vi vil måle og hvordan. Vi ønsker at skabe en skole sammen, hvor præstationsorienteringen nedtones og vi i samarbejde med skolens parter får skabt en sund evaluerings-og feedbackkultur på et vidensbaseret grundlag.

I Ballerup Lærerforening tror vi på, at reel skoleudvikling primært foregår i et samarbejde mellem lærere og skoleledelse. Vi mener, at fokus har været alt for meget på test og karakterer, og vi skal benytte denne mulighed for at droppe kvalitetsrapporten i indeværende skoleår og i stedet rette fokus mod skolernes skoleplan, der er et vigtigt element i vores nye lokalaftale, hvor medarbejderinvolvering er hjørnестenen i udviklingen af og arbejdet med skoleudvikling og skoleplan.

Vores bemærkninger til aftalens delelement 3: Mulighed for at fravige målsætningen om kompetencedækning i de fag, læreren underviser i.

Diskussionen om linjefagskompetence over for fålærerprincippet har mange år på bagen, og der er gode argumenter fra begge sider. Som lærerforening går vi selvsagt ind for, at man får den højeste undervisningskvalitet med linjefagsuddannede lærere, men det er en balance mellem mange forskellige hensyn. Elevernes skemaer bliver ofte mere opbrudte med mange forskellige fag på en dag, hvor de mange faglige skift kan gøre det svært at overskue. Samtidig har vi mange elever i dag, som har brug for få lærere, som de kan have tætte relationer til, og få lærere omkring en klasse giver øgede muligheder for projektarbejde, eksursioner mm.

Traditionelt set så har fålærerprincippet været vægtet højest i indskoling og på mellemtrin, mens linjefagskompetence har været vægtet højere i udskoling. Med den måde skolesystemet er bygget op på, er det også det, som giver mening.

Så længe karakterer er adgangsgivende til ungdomsuddannelserne, så vil fokus være rettet mod de enkelte fags målkrav og linjefagskompetence i udskoling. Det er vores vurdering, at en frisættelse fra kompetencekravet er et skridt i den rigtige retning, hvor den enkelte skole kan planlægge det kommende skoleår ud fra pædagogiske drøftelser frem for rigide formkrav som linjefagskompetence.

At afgive høringsvar på dette delelement er dog omsonst, da skoleåret er planlagt, og vi ikke har en forventning om, at man laver en helt ny fagfordeling, hvor frisætning fra kompetencekravet vil føre til helt nye skemaer.

Med venlig hilsen

Ballerup Lærereforenings Styrelse

Vibe Larsen & Kasper Mortensen